

Grand Rehabilitering v/Frode Skjølvik
St.Olavs gate 62
2317 Hamar

Helse og omsorgsdepartementet

Deres ref
201003848/SMM

Vår ref
Frode Skjølvik

Dato
07.01.2010

Høring – Stoltenbergutvalget: Rapport om narkotika

Det store rusproblemet i Norge er alkohol. Alkoholproblemet er om lag 10 ganger så stort som problemet med narkotika. I en artikkel i 2009 anslår forsker Ingeborg Rossow hos Statens institutt for rusmiddelforskning at antallet alkoholmisbrukere er mellom 100 000 og 300 000. Sammenlignbare tall fra Sverige antyder at det vil være ca 200 000. De fleste av disse fungerer tilsynelatende "normalt" i samfunnet, men hundretusener av partnere og barn har en livssituasjon som er helt forferdelig. Dette er det store problemet på rusfeltet, ikke de 200 som innstillingen har hovedfokus på. Det er sterkt beklagelig at utvalget heller ikke ser på koblingen mellom det faktum at rusdebut hos de aller fleste (unge) er alkohol, for så å nærme seg de illegale rusmidler i beruset tilstand.

Det enkeltforslaget som har fått størst oppmerksomhet er det som omhandler gratis utdeling av heroin. Det er et forslag som vil etter utvalgets mening være meget dyrt og omhandle ca 200 personer. De representerer en gruppe som i størrelse utgjør om lag 1 promille av de som har et alkoholproblem. Det er også sterkt beklagelig og ufattelig at andre illegale rusmidler kun er sporadisk omtalt, samtidig som de regelmessige brukere er svært mye høyere enn de som bruker heroin, og skadevirkningene (direkte og følgekonskvenser) er formidable.

Innen rusfeltet har man i Norge har 40 års erfaring med å prøve å "behandle" avhengigheten, men utvalget sier samtidig at man ikke har funnet ut om det er mulig å behandle avhengigheten. Forslagene fra utvalget er å foreslå mindre justeringer av det som man dessverre har konkludert med at ikke virker. Spørsmålet blir: Hvor mye mer av det som ikke virker skal til før det virker? Vårt forslag er å se om det ikke finnes andre måte å nærme seg alkohol- og narkotikaproblemet, i stedet for å fortsette med det som ikke virker.

Forslagene til utvalget når det gjelder første linje eller skadereduksjon vil etter vår mening kun gjøre det enklere å fortsette en selvdestruktiv livsførsel til som har høyest sykkelighet og dødelighet i vårt land. Det vil etter vår mening være stikk i strid med det som er de politiske målene på rusfeltet. Hvem er de om lag 200 som "heroinbehandling" vil passe for? De som har gjort deg fortjent til: Narkomanes "Fortjenestemedalje for langt og trofast misbruk" av ulovlige rusmidler og kriminalitet? De som er "vanskelig å behandle"(hard to treat) vil antagelig ikke vil klare å overholde kravene som "heroinbehandling" stiller. En annen vanskeligstilte gruppe er de som er "vanskelig å nå"(hard to reach) som er til og fra mer eller mindre hele tiden. Så hvilken gruppe og hva kjennetegner gruppen av heroinmisbrukere som skal "belønnes" med "fortjenestemedaljen for langt og trofast misbruk" av ulovlige rusmidler og kriminalitet som skal få gratis heroin?

Denne stafetten i behandlingkjeden som Mottaks- og Oppfølgningssentrene (MO-sentre) skal være koordinatoren for, er ikke ny. Det har alltid vært meningen at de ulike tiltakene skal fungere sammen. Paradokset er da at de ulike elementene i kjeden blir resultatmål hver for seg. Resultatenheten som brukes, i mangel av noe bedre er utnyttelsesgrad. Jo høyere utnyttelsesgrad, jo bedre. Den beste måten å få en høy utnyttelsesgrad er å opprette en kø. For de private aktørene i Tverrfaglig Spesialisert Rusbehandling opplever de at enkelte av helseregionene straffer de som har for lav utnyttelsesgrad. Her har vi en målsetting som ikke vil la seg gjennomføre av den enkle grunnen at det systemet som skal virkeliggjøre det er konstruert å virke i motsatt retning.

Tvang som tiltak i rusbehandling i Norge er lite brukt og vi er enig i at tvang ikke er en behandlingsform. Vi mener imidlertid at tvang bør være et virkemiddel som brukes mer for å gi tid og komme i posisjon for en reell valgmulighet til rusfrihet for de rusavhengige.

Vi mener også at de er lite fokus på total rusfrihet og tiltak som virker og hjelper de (store mengder) rusavhengige i Norge (andre deler av verden). Det finnes gode program for hjelp og selvhjelp, som alle typer rusavhengige kan benytte og benytter. Selvhjelpsgruppene har sin anonymitet og skal ha det, men burde være kjent og fokusert på av utvalget.

Utvalget har i stedet fokusert på "bensin-på-bålet-prinsippet" og hevet heroinen opp som det eneste "giftige" og problemtiske. Flytt fokuset vekk fra Jernbanetorget i Oslo og ha fokus på rusavhengighet og årsaken til hvorfor så mange ikke greier å håndtere dette.

Hilsen Grand Rehabilitering

Sign.

Frode Skjølvik

www.grandrehab.no

post@grandrehab.no

Tlf 40245125